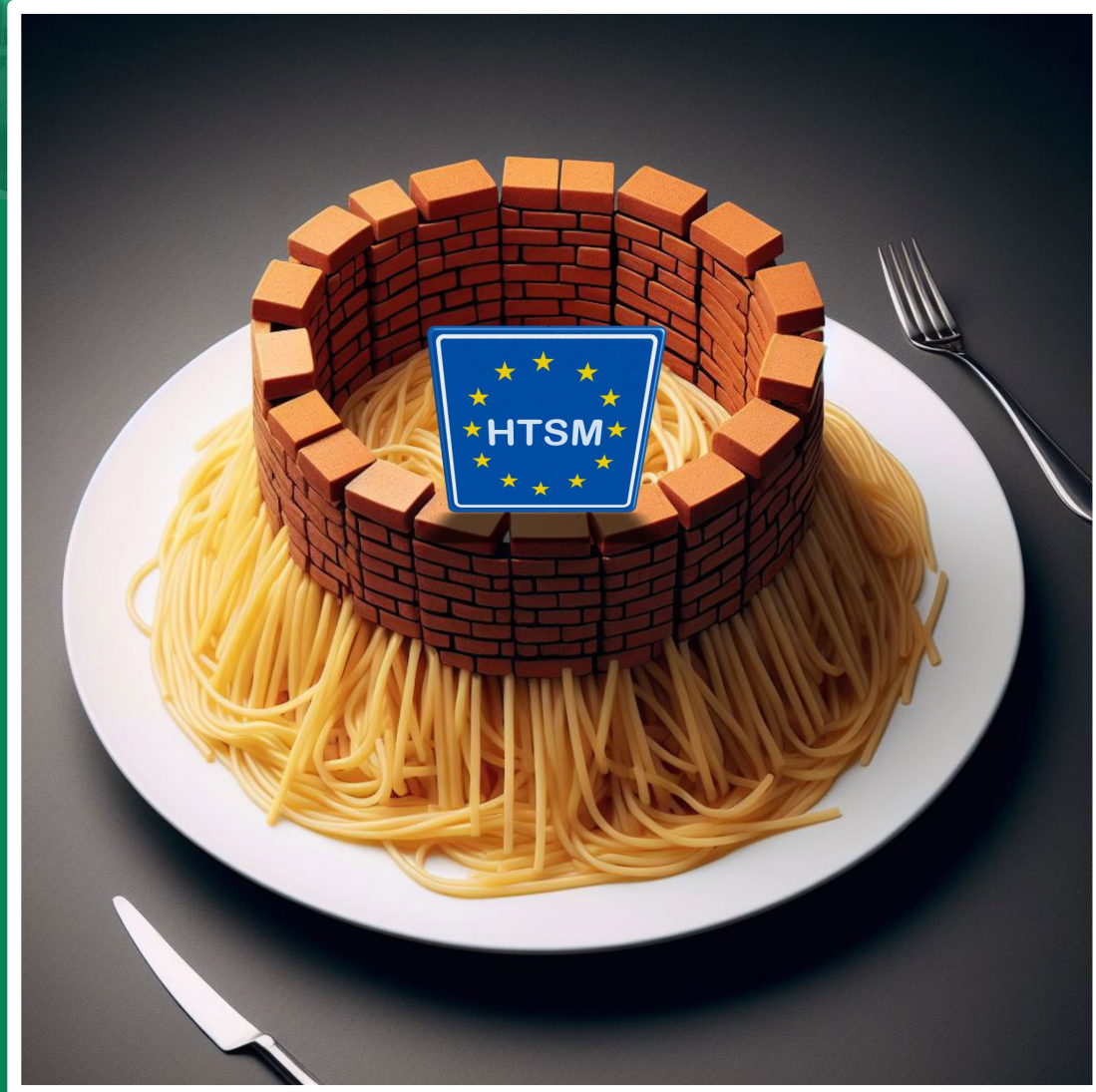

‘ECOSYSTEMEN’

17 maart 2026 | Media Plaza, Jaarbeurs Utrecht

Ecosysteem Summit 2026

André Harmens

Ecosysteemontwikkelaar HTSM
NV NOM

harmens@nom.nl
www.nom.nl

17 maart 2026 | Media Plaza, Jaarbeurs Utrecht

Ecosysteem Summit 2026

**NXT
GEN**
hightech

Ecosystemen bouwen of... helpen ontstaan?

Lessons learned uit het HTSM/Smart Industry ecosysteem in Noord-Nederland

‘Er is een dalende trend ten aanzien van innovatie binnen bedrijven.
Innovatie vindt steeds meer plaats in de samenwerking van bedrijven.’

Bron:

OECD – Declining Business Dynamism

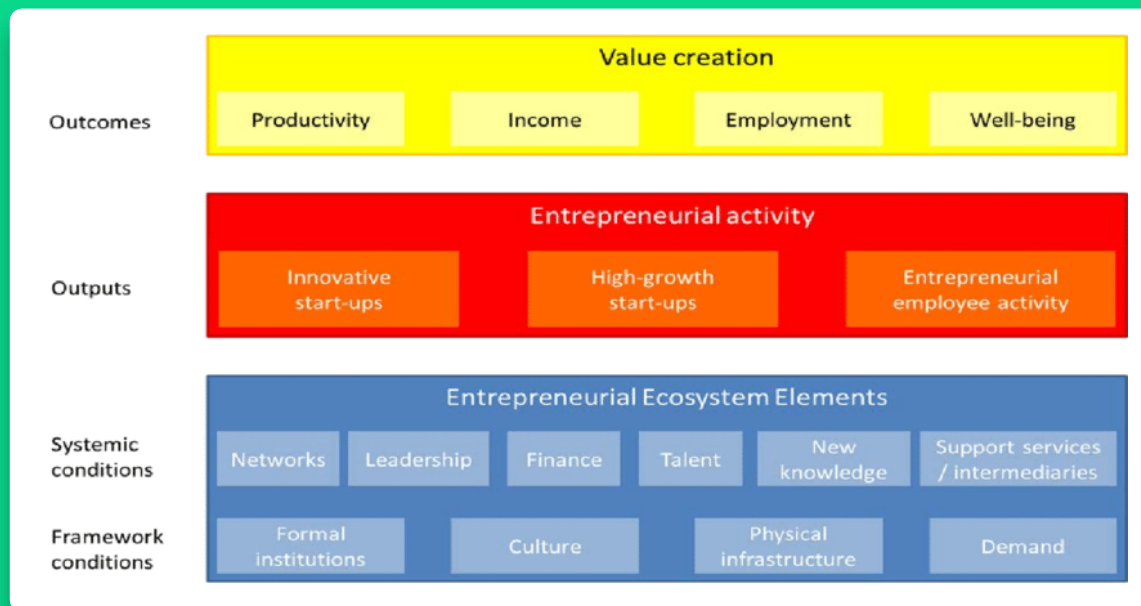
Moore – Collaboration in Coworking Spaces: Impact on Firm Innovativeness

Ecosysteem (in economische zin)

een dynamisch en onderling verbonden netwerk van organisaties, bedrijven, overheden, kennisinstellingen en andere actoren die samenwerken, concurreren en co-evolueren om innovatie, productiviteit en economische groei te bevorderen

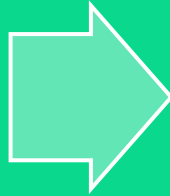

Entrepreneurial Ecosystem

Erik Stam

hoogleraar Utrecht University School of Economics

Framework conditions :

- Cultuur
 - Instituties
 - Fysieke infrastructuur
 - Marktvraag
-
Sociale infrastructuur

Systemic conditions :

- Netwerken
- Leiderschap
- Nieuwe kennis
- Financiering
- Talent
- Intermediaire dienstverleners

Maar... theorie is niet genoeg...

‘Falende ecosystemen worden niet veroorzaakt door een verkeerd model. Ze falen omdat we ze proberen te organiseren als projecten.’

Bron:

Stam, E (2015) Entrepreneurial Ecosystems and Regional Policy

OECD – Entrepreneurial Ecosystems and Growth Oriented Entrepreneurship

KENNISINSTELLINGEN

PROGRAMMA'S, HUB'S EN CLUSTERS

WETENSCHAPPELIJKE ORGANISATIES

OVERHEDEN

BRANCHE ORGANISATIES

BEDRIJVEN

- 2015 - 2020
- 40 partners uit Noord -Nederland
- Onder andere Philips, GKN Fokker, MBO's, HBO's en WO
- Demonstrators , fieldlabs, gezamenlijke innovatie, kennisdeling

- Intelligente, connected en customized productieprocessen voor intelligente, connected producten

- 2020 - 2024
- Digitalisering MKB
- Masterclasses en workshops
- Netwerkevents
- Matchmaking met solution providers
- Smart industry Assessment

- 2022 – 2025 (EDIH NN 1.0)
- 25 project medewerkers
- 200 bedrijven ondersteund
- Autonome systemen
- Brede digitalisering maakindustrie

**European Digital
Innovation Hub
Northern Netherlands**

Hou het uitvoerende team klein.

#1

Stel altijd de doelgroep centraal,
en niet de eigen agenda.

#2

Maak maximaal gebruik van inzet van concrete usecases (in real life – geen demo's) om praktijkwaarde te onderstrepen.

#3

Gebruik voorbeeldbedrijven
waarmee de doelgroep zich
kan identificeren.

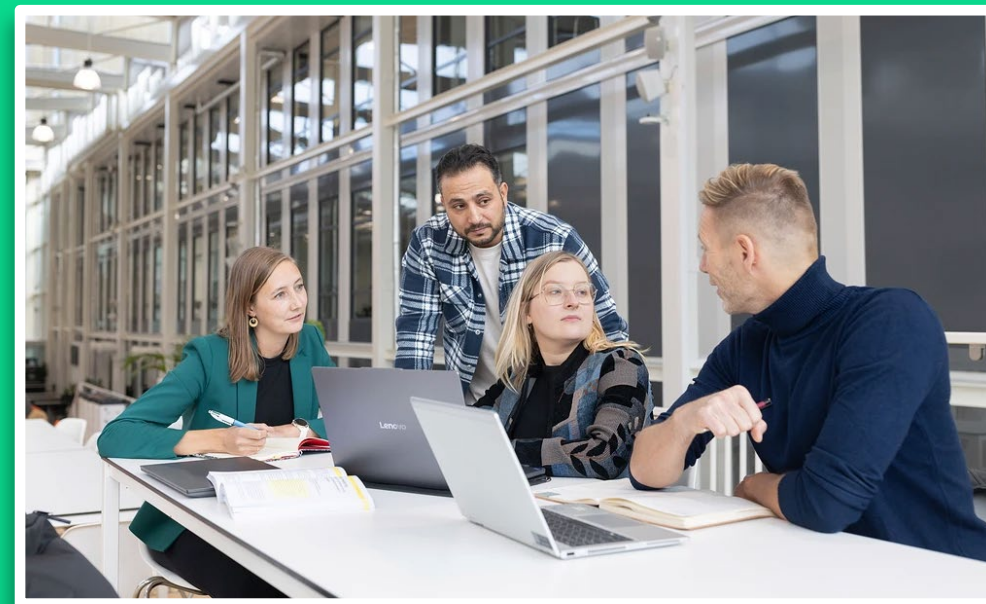
#4

De meeste kennis zit bij bedrijven zelf.
Schakel hen dus in als on-practice-
kennisinstelling. Peer to peer.

#5

Vertrek altijd vanuit het verdienmodel voor het MKB bedrijf, waarbij ook drempels en risico's worden meegenomen.

#6

Ga regelmatig terug naar
de kernvraag.

#7

De aanhouder wint!

#8

Vragen?

André Harmens

Ecosysteemontwikkelaar HTSM
NV NOM

harmens@nom.nl
www.nom.nl

NOM

NOM

NXT
GEN
hightech

